

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 37/12
Λουξεμβούργο, 29 Μαρτίου 2012

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-544/10
Deutsches Weintor eG κατά Land Rheinland-Pfalz

Κατά τον γενικό εισαγγελέα Mazák, απαγορεύεται η διαφήμιση οίνου με την οποία προβάλλεται εφήμερη ευεργετική επίδραση στο στομάχι

Αυτό ισχύει και για τον ισχυρισμό ότι, λόγω μειωμένης οξύτητας, οι βλαπτικές επιδράσεις του οίνου στη σωματική ευεξία είναι λιγότερο εκτεταμένες από τις συνήθεις επιδράσεις τέτοιων τροφίμων

Λόγω του ότι οι ισχυρισμοί περί υγιεινών ιδιοτήτων προσδίδουν θετική εικόνα στα τρόφιμα και, ως εκ τούτου, παρακινούν τους καταναλωτές να τα καταναλώσουν, ο κανονισμός 1924/2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα¹ αποσκοπεί στην προστασία του καταναλωτή από παραπλανητικούς και/ή ψευδείς ισχυρισμούς. Όσον αφορά τα αλκοολούχα ποτά που περιέχουν άνω του 1,2 % κατ' όγκο αιθανόλη, ο κανονισμός επιβάλλει γενική απαγόρευση, δηλαδή, ανεξαρτήτως του αν η υπονοούμενη ωφέλιμη επίδραση είναι αληθής. Λόγω των κινδύνων εξαρτήσεως και καταχρήσεως που συνδέονται με την κατανάλωση αιθανόλης, απώτερος σκοπός του κανονισμού είναι προδήλως η αποφυγή κάθε θετικής, σχετικής με την υγεία, μνείας που θα μπορούσε να ενθαρρύνει την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών.

Η υπόθεση ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του συνεταιρισμού οινοπαραγωγών Rheinland-Pfalz (ομόσπονδο κράτος Ρηνανίας-Παλατινάτου), Deutsches Weintor, και των αρχών του εν λόγω ομόσπονδου κράτους. Οι αρχές δεν επέτρεψαν τη χρήση της λέξης *bekömmlich* (χωνευτικό, εύπεπτο) όσον αφορά τους οίνους που παράγει ο συνεταιρισμός. Κατά την εκτίμηση των αρχών, η περιγραφή αυτή, σε συνδυασμό με την αναφορά σε ήπια οξύτητα, συνιστά ισχυρισμό περί υγιεινών ιδιοτήτων και, συνεπώς, απαγορεύεται. Ο συγκεκριμένος οίνος παράγεται από τις ποικιλίες Dornfelder και Grauer/Weißer Burgunder, και διατίθεται στο εμπόριο με την περιγραφή «Edition Mild», συνοδευόμενη από τη φράση «sanfte Säure» (ήπια οξύτητα). Ειδικότερα, στην ετικέτα αναγράφεται ότι ο οίνος: «[...] η ηπιότητά του οφείλεται στην εφαρμογή της ειδικής προστατευτικής μεθόδου LO₃ για τη βιολογική μείωση της οξύτητας». Στην ετικέτα στον λαιμό της φιάλης αναγράφονται τα εξής: «Edition Mild bekömmlich» (Edition Mild υγιεινός/εύπεπτος). Στον τιμοκατάλογο, ο οίνος περιγράφεται ως «Edition Mild – sanfte Säure/bekömmlich» (Edition Mild – ήπιας οξύτητας/υγιεινός). Στο πλαίσιο αυτό και κατόπιν προσφυγής που άσκησε ο Deutsches Weintor, το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο, Γερμανία) υπέβαλε στο Δικαστήριο ορισμένα ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία και, εν τέλει, το κύρος του κανονισμού.

Με τις σημερινές προτάσεις του ο γενικός εισαγγελέας Ján Mazák τονίζει εξ αρχής ότι δεν απόκειται στο Δικαστήριο να αποφανθεί ποια είναι ακριβώς η σημασία της λέξης «bekömmlich», σε συνδυασμό με την αναφορά σε ήπια οξύτητα του οίνου, και αν η συγκεκριμένη περιγραφή συνιστά «ισχυρισμό περί υγιεινών ιδιοτήτων», κατά την έννοια του κανονισμού. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι το Bundesverwaltungsgericht αναφέρει ότι ο ενημερωμένος και επιμελής μέσος καταναλωτής δεν αντιλαμβάνεται (αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει ο Deutsches Weintor) τη συγκεκριμένη περιγραφή ως αναφορά στην εν γένει ευεξία και μόνον ή στα γενικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου οίνου, όπως είναι η γεύση του, αλλά ως αναφορά στην ήπια οξύτητα, με έμφαση στην ήπια επίδραση των οίνων στο στομάχι και, ως εκ τούτου, στην πεπτικότητά τους.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα (ΕΕ L 404, σ. 9), όπως έχει τροποποιηθεί με τον κανονισμό (ΕΕ) 116/2010 της 9ης Φεβρουαρίου 2010 (ΕΕ L 37, σ. 16).

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, δεν στηρίζεται στις διατάξεις του κανονισμού 1924/2006 και δεν είναι πειστική η θέση ότι η διάρκεια της (ευεργετικής) επιδράσεως στη σωματική κατάσταση ή στις σωματικές λειτουργίες αποτελεί ή θα μπορούσε να αποτελεί εννοιολογικό στοιχείο του όρου «ισχυρισμός περί υγιεινών ιδιοτήτων». Δεν θα συμβάδιζε με τους σκοπούς του κανονισμού 1924/2006 η ερμηνεία του όρου «ισχυρισμός περί υγιεινών ιδιοτήτων» κατά τρόπο τόσο περιοριστικό, ώστε να μην καλύπτονται από αυτόν ισχυρισμοί περί παροδικών ωφέλιμων επιδράσεων στη σωματική κατάσταση. Μια τέτοια ερμηνεία θα συνεπαγόταν την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού μεγάλου αριθμού προϊόντων και σχετικών ισχυρισμών, οι οποίοι, ενώ απλώς υπονοούν κάποια ωφέλιμη –παροδική έστω– σωματική επίδραση, είναι, ωστόσο, πιθανό να ενθαρρύνουν την κατανάλωση του συγκεκριμένου τροφίμου. Εξάλλου, μια τέτοια διάκριση θα δημιουργούσε ζητήματα καθορισμού του πεδίου εφαρμογής –όσον αφορά το πότε η προβαλλόμενη επίδραση στις σωματικές λειτουργίες παύει να είναι προσωρινή και αρχίζει να είναι πιο μακροχρόνια ή διαρκής.

Κατά την άποψη του γενικού εισαγγελέα Mazák, το γεγονός ότι η ύπαρξη «ισχυρισμού περί υγιεινών ιδιοτήτων» προϋποθέτει ευθεία ή έμμεση δήλωση μιας θετικής ή ωφέλιμης επιδράσεως από απόψεως υγείας δεν σημαίνει ότι ο ισχυρισμός πρέπει να αφορά πραγματική βελτίωση στη γενική κατάσταση της υγείας ή συγκεκριμένα θεραπευτικά αποτελέσματα όπως στην περίπτωση των φαρμακευτικών προϊόντων. Ο επίμαχος όρος καλύπτει και τη διαφήμιση με την οποία η δηλούμενη με τον ισχυρισμό σωματική ωφέλεια να συνίσταται στην ύπαρξη σχετικού μόνον πλεονεκτήματος από απόψεως υγείας, περιλαμβανομένου του πλεονεκτήματος που απορρέει από το γεγονός ότι ένα τρόφιμο είναι απλώς και μόνο λιγότερο βλαβερό για τις σωματικές λειτουργίες, απ' ό,τι άλλα τρόφιμα του ίδιου είδους. Ακόμη και οι ισχυρισμοί αυτοί ενδέχεται να επηρεάσουν τις καταναλωτικές συνήθειες και να ενθαρρύνουν την κατανάλωση του συγκεκριμένου τροφίμου. Επομένως, στην περίπτωση των οίνων που παράγει ο Deutsches Weintor, εκτός του ενδεχομένου η δήλωση περί βελτιωμένης πεπτικότητας να προκαλέσει μεταβολή των καταναλωτικών προτιμήσεων σε βάρος άλλων παρεμφερών ποτών, τα οποία είναι κατά τα άλλα συγκρίσιμα μεταξύ τους, ενδέχεται επίσης ο εν λόγω ισχυρισμός, αυτός καθαυτός, να ενθαρρύνει την κατανάλωση του συγκεκριμένου ποτού, ακόμη και να προσελκύσει νέους καταναλωτές, ιδίως αυτούς που έχουν ευαισθησία στο στομάχι.

Ο γενικός εισαγγελέας καταλήγει, συνεπώς, στο συμπέρασμα ότι ο όρος «ισχυρισμός περί υγιεινών ιδιοτήτων», κατά την έννοια του κανονισμού, καλύπτει ισχυρισμούς με τους οποίους υπονοείται παροδική ευεργετική επίδραση στη σωματική κατάσταση, όπως είναι η ευεργετική επίδραση που συμπίπτει χρονικά με την κατανάλωση και την πέψη του τροφίμου, περιλαμβανομένων των ισχυρισμών με τους οποίους υπονοείται ότι, λόγω μειωμένης περιεκτικότητας σε μια ουσία, το συγκεκριμένο τρόφιμο δεν έχει τόσες βλαπτικές συνέπειες στη σωματική ευεξία όσες έχουν συνήθως τα τρόφιμα αυτού του είδους.

Επιπλέον, ο γενικός εισαγγελέας Mazák θεωρεί ότι η επιβαλλόμενη από τον κανονισμό γενική απαγόρευση της χρήσεως ισχυρισμών περί υγιεινών ιδιοτήτων όπως οι επίμαχοι εν προκειμένω, για αλκοολούχα ποτά όπως ο οίνος, είναι συμβατή με το δικαίωμα επιλογής επαγγέλματος και το δικαίωμα ασκήσεως επιχειρηματικής δραστηριότητας, τα οποία κατοχυρώνονται με τον Χάρτη με τα άρθρα 15, παράγραφος 1, και 16 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.
Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς
τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582